

az A rész koordinátái találhatóak, a január 16-án bekövetkező jelentős, 0,330 Cs.E.-s földközelség miatt a D rész több mint 1°-kal távolabb látható. A D nucleus koordinátáit és a fényesség aktuális alakulását szintén az Üstökös Gyorshírekben követjük nyomon.

SÁRNECZKY KRISZTIÁN

Üstökös hírek

P/1999 J5 (LINEAR)

A LINEAR által 1999. május 12-én és 17-én észlelt 19^m0-s, csillagszerű égitestet Gareth V. Williams azonosította a LINEAR egyik június 8-án és 10-én észlelt kisbolygójával. Mivel a számítások üstökösszerű pályára utaltak, P. Pravec és P. Kusnirak több hosszú integrációs idejű CCD képet is készített az ondrejovi 65 cm-es reflektorral, melyeken feltűnt az égitest halvány kómája. A vizuális szempontból érdektelen, rövidperódusú üstökös pályaelemeit a május 12-e és július 31-e közötti 57 észlelés alapján Syuichi Nakano számította. (IAUC 7201, MPC 35553)

T = 1999.05.12,8467 TT $\omega = 132^{\circ}2885$
 e = 0,169641 $\Omega = 112^{\circ}0163$
 q = 3,712687 Cs.E. i = 13^{\circ}7169
 a = 4,471185 Cs.E. P = 9,454 év

C/1999 K2 (Ferris)

William D. Ferris vette észre a Lowell Observatory Near-Earth Object Survey (LONEOS) által használt 59 cm-es Schmidt-teleszkóp egyik 1999. május 19-ei CCD képén. A 18^m1-s üstökösnek 15"-es kómája és 20"-es, PA 225 irányú csóvája volt. A nagy perihéliumtávolságú égitestet vizuális észlelők 14^m5-s, fél ívperces foltnak látták. Az 1930 év keringési idejű üstökös 2000-es pályaelemeit Brian Marsden a május 19-e és augusztus 22-e közötti 89 észlelés alapján számította. (IAUC 7175, MPC 35553)

T = 1999.04.10,4754 TT $\omega = 4^{\circ}5636$
 e = 0,965878 $\Omega = 300^{\circ}3182$
 q = 5,290295 Cs.E. i = 82^{\circ}1903

C/1999 K3 (LINEAR)

A LINEAR egyik 1999. május 20-ai CCD felvételén tűnt fel, mint 18^m7-s, diffúz égitest. A felfedezést megerősítő észlelők 15"-20"-es kómáról és 17^m körüli fényességről számoltak be, míg vizuálisan 14^m5-s, fél ívperces foltnak látszott. Az égitest 2000-es pályaelemeit Nakano a május 20-a és július 18-a közötti 52 pontos pozíciómérés alapján számította. (IAUC 7175, MPC 35207)

T = 1999.02.27,5306 TT $\omega = 341^{\circ}1481$
 e = 0,991749 $\Omega = 266^{\circ}9130$
 q = 1,928764 Cs.E. i = 92^{\circ}2727

C/1999 K4 (LINEAR)

Csillagszerű, 18^m7-s égitestként fedezte fel a LINEAR néhány 1999. május 17-ei képen. Apró, 5"-es kómája és 10"-15"-es csóvája csak a catalinai 1,5 m-es reflektorral tűnt elő. Parabolikus, 2000-es pályaelemeit Marsden mindösze 17 megfigyelés alapján számította, mivel május 22-e után már nem észlelték. (IAUC 7176, MPC 34735)

T = 1999.05.16,338 TT $\omega = 8^{\circ}833$
 $\Omega = 241^{\circ}637$
 q = 1,44831 Cs.E. i = 121^{\circ}310

C/1999 K5 (LINEAR)

Ezt az üstököst is a LINEAR keresőprogramja azonosította 1999. május 20-án, mint 17^m2-s, csillagszerű objektumot. Három nappal később David Balam egy 1,82 m-es reflektorral 16"-es, PA 303 irányú, legyezőszerű csóvát észlelt. Július közepén született vizuális észlelések 14^m-s, 1' körüli foltnak írták le. Jövő nyári napközelségekor várhatóan 12^m-ig fog fényesedni, ám ekkor mélyen a déli égen, a déli pólus közelében fog tartózkodni. Pályaelemeit Nakano a május

20-a és október 21-e közötti 137 észlelés alapján számította. (IAUC 7178, MPC 36653)

T = 2000.07.04,3795 TT $\omega = 241^{\circ}4850$
e = 1,001731 $\Omega = 106^{\circ}3818$
q = 3,255421 Cs.E. $i = 89^{\circ}4734$

C/1999 K6 (LINEAR)

A LINEAR 25. üstököse a felfedezés idején fél fokkal északra volt a C/1999 K3-tól, ami azt jelenti, hogy 1999. május 20-án, alig két és fél óra alatt három új üstökös akadt távcsővégre az új-mexikói sivatagban. A pár másodperces felvételek ez is csillagszerűnek tűnt, 17^m ,6-s fényességgel, ám 24-én csehországi észlelők már megfigyelték halvány kómáját. Vizuálisan ez is 14^m ,5-s, fél ívperces foltnak látszott. A 6650 éves keringési idejű kométa 2000-es pályaelemeit Nakano a május 20-a és november 19-e közötti 282 megfigyelés alapján számította. (IAUC 7180, MPC 36653)

T = 1999.07.24,6736 TT $\omega = 56^{\circ}7633$
e = 0,993520 $\Omega = 245^{\circ}3721$
q = 2,246977 Cs.E. $i = 46^{\circ}3439$

C/1999 K7 (LINEAR)

Az újabb LINEAR üstökös 1999. május 24-én mutatkozott először, mint 18^m ,6-s, PA 220 irányba mutató csóvával rendelkező égitest. Kómája mindössze $15''$ – $20''$ átmérőjű volt. Pályaelemeit a május 24-e és július 7-e közötti 34 észlelés alapján Nakano számította. (IAUC 7181, MPC 35207)

T = 1999.02.25,0473 TT $\omega = 104^{\circ}7378$
 $\Omega = 50^{\circ}3130$
q = 2,324238 Cs.E. $i = 135^{\circ}1698$

C/1999 K8 (LINEAR)

Két héten belül 9. üstökösét fedezte fel a LINEAR program. Ez az égitestet néhány 1999. május 26-ai képen azonosították, 18^m ,6-s, csillagszerű objektumként. Fél ívperces kómáját, mely 15^m ,5-ra növelte összfényességét, Lenka Sarounova vette észre az ondrejovi 65 cm-es reflektorral. Augusztus közepére

14^m -ig fényesedett, nagy perihélium-távolsága miatt 2001 elejéig megfigyelhető lesz. Marsden pályaszámításai a május 26-a és november 13-a közötti 345 pozíciómérésre támaszkodnak. (IAUC 7182, MPC 36653)

T = 2000.04.24,3380 TT $\omega = 164^{\circ}6290$
e = 1,000900 $\Omega = 195^{\circ}3946$
q = 4,200354 Cs.E. $i = 52^{\circ}7332$

C/1999 L2 (LINEAR)

Az újabb LINEAR-üstökös 1999. június 11-ei felvételeken mutatkozott először, mint apró kómával rendelkező, 18^m ,6-s égitest. Későbbi CCD felvételek inkább 16^m -snak mutatták, vizuálisan pedig fél ívperces, 14^m ,5-s folt volt. Pályaelemeit a június 11-e és július 21-e közötti 88 pozíciómérésből Nakano határozta meg. (IAUC 7199, MPC 35208)

T = 1999.08.04,8904 TT $\omega = 178^{\circ}7186$
e = 0,995149 $\Omega = 94^{\circ}2896$
q = 1,904759 Cs.E. $i = 43^{\circ}9424$

C/1999 N4 (LINEAR)

Július 12-én mutatkozott először a 99 cm-es f/2,15-ös reflektor CCD képein, mint retrogád mozgású, teljesen csillagszerű, 18^m ,2-s égitest. Majd' 6 Cs.E.-s naptávolsága miatt mindössze $6''$ – $7''$ -es kómát mutatott. A vizuális szempontból érdektelen üstökös 2000-es pályaelemeit Nakano számította a július 12-e és október 3-a közötti 99 megfigyelés alapján. (IAUC 7226, MPC 36212)

T = 2000.05.04,8904 TT $\omega = 90^{\circ}6398$
 $\Omega = 345^{\circ}8552$
q = 5,497041 Cs.E. $i = 156^{\circ}9148$

P/1999 R2 (Ge-Wang) = 142P

Az 1988-ban felfedezett üstökös (I. Meteor 1989/5., 25. o.) Jim V. Scotti azonosította a Kitt Peak-en felállított 91 cm-es Spacewatch-teleszkóp 1999. szeptember 15-ei felvételein. A 20^m ,3-s kometának 22^m ,1-s nucleusa, $12''$ -es kómája és 0,53-es csóvája volt. A 142P/Ge-Wang végleges névvel ellátott üstökös perihéliumának előre számított időpontjában

-5,5 nap korrekciót kellett végrehajtani Marsdennek, aki az 1988 és 1999 közötti 17 észlelés alapján számított új pályaelemeket. (IAUC 7255, MPC 35815)

$T = 1999.06.21,4788$ TT $\omega = 177^{\circ}3858$
 $e = 0,500320$ $\Omega = 177^{\circ}1399$
 $q = 2,496395$ Cs.E. $i = 12^{\circ}1732$
 $a = 4,995986$ Cs.E. $P = 11,167$ év

P/1999 RO28 (LONEOS)

Ferris azonosította a LONEOS 1999. szeptember 7-ei felvételein, mint csillagszerű, $18^m,4$ -s égitestet, melyet 1999 RO28 jelöléssel kisbolygóként katalogizáltak. Már ekkor feltűnt üstököszerű pályája, de $20''$ -es csővóját csak hat nappal később tudta rögzíteni Carl Hergenrother a Steward Observatory 229-cm-es reflektorával. Később a Klet Observatory 57 cm-es reflektorának szeptember 8-ai felvételein M. Tichý és J. Tichá észrevette az égitest $8''$ -es kómáját. Nakano pályaszámításai a szeptember 7. és november 4. közötti 106 észlelésre támaszkodnak. (MPEC 99R23, IAUC 7253, MPC 36653)

$T = 1999.10.02,3460$ TT $\omega = 219^{\circ}8626$
 $e = 0,650640$ $\Omega = 148^{\circ}4490$
 $q = 1,231710$ Cs.E. $i = 8^{\circ}1894$
 $a = 3,525621$ Cs.E. $P = 6,620$ év

28P/Neujmin 1

Az 5. visszatérése felé közeledő üstököst Stephen M. Larson és Hergenrother találta meg 1999. február 13-án a Catalinai $1,52$ m-es reflektorral. A $21^m,7$ -s, csillagszerű égitest csak 2002 legvégén fogja elérni napközelpontját.

105P/Singer Brewster

Az újrafelfedezés körülményei tökéletesen megegyeznek a 28P-nél leírtakkal. A $18^m,2$ -s üstökösnek ez volt a második visszatérése.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
SÁRNECZKY KRISZTIÁN

Csillagász szak Szegeden

Érdekel a csillagászat?

**Be szeretnél kapcsolódni tudományos
kutatóprogramokba?**

**Nagy távcsöves észlelésekről
álmodozol?**

Ha igen, akkor vár a Szegedi Egyetem.

A hazai csillagász közösség egyik legfrissebb műhelye várja a csillagászat tudománya iránt elkötelezettséget érző fiatalokat, érdeklődőket. Az ötéves képzés kiterjed a csillagászat minden ágára, különös tekintettel és hangsúllyal a modern elméleti és megfigyelési eredményekre. A szak általános követelményei a fizika tanár és a fizikus szakhoz közeli, így a matematika és fizika elmélyült ismerete előnyös. A csillagász szakon annyi és olyan a fizika kurzus, hogy néhány további tantárgy felvételével a fizika tanár vagy a fizikus diploma is megszerezhető.

A tanulmányok során lehetőség nyílik a csillagászati kutatómunkába való bekapcsolódásra, mind elméleti, mind megfigyelési szempontból.

A mérések hazai és külföldi obszervatóriumok műszereivel készülnek, melyekhez nyári szakmai gyakorlatok formájában csatlakozni lehet. A Szegedi Csillagvizsgáló 40 cm-es Cassegrain-távcsövével és az egyetem 28 cm-es Schmidt-Cassegrain-távcsövével az év bármely időszakában fotoelektromos és CCD megfigyelések végezhetőek. Az egyetemi oktatók mellett a Meteor egyes rovatvezetőivel is közvetlen munkakapcsolat alakítható ki (változók, CCD, Messier Klub, üstökösök).

Információkat dr. Szatmáry Károlytól lehet kérni.

Cím: JATE Kísérleti Fizikai Tanszék, 6720 Szeged, Dóm tér 9.

tel.: (62) 544-666, fax: (62) 420-154
e-mail: k.szatmary@physx.u-szeged.hu,
URL: <http://www.jate.u-szeged.hu/obs>